รายงานผู้ป่วยแผลไหม้ประจำปีงบประมาณ 2564

ชุมชนนักปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยแผลไหม้แห่งประเทศไทย
โครงการพัฒนาฐานข้อมูลผู้ป่วยแผลไหม้ Multi-Center ด้วยระบบ UCHA

บทคัดย่อ

สืบเนื่องจากการรวมตัวในปี พ.ศ. 2556 ของเครือข่ายทีมพยาบาลที่ดูแลผู้ป่วยแผลไหม้ทั่วประเทศ จำนวน 20 สถาบันจากโรงพยาบาลในสังกัดต่างๆ ทั้งโรงพยาบาลในสังกัด กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงกลาโหม ทบวงมหาวิทยาลัย สภากาชาดไทย และสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร โดย BURN UNIT โรงพยาบาลนพรัตนราชธานีเป็นแม่งานหลักในการจัดตั้ง “ชุมชนนักปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยแผลไหม้แห่งประเทศไทย (Community of Practice (CoP) Burn Nurses in Thailand)” โดยมีปณิธานหลักร่วมกันเพื่อพัฒนางานการพยาบาลผู้ป่วยแผลไหม้ภายในประเทศ จึงริเริ่มทำโครงการพัฒนาฐานข้อมูลผู้ป่วยแผลไหม้ขึ้น โดยได้รับความอนุเคราะห์จาก นายแพทย์ ทวีทอง กออนันตกูล ที่ปรึกษากรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุขในขณะนั้น ให้ข้อชี้แนะและอนุญาตให้ CoP Burn Nurses ได้ใช้ระบบข้อมูล on lineที่ท่านพัฒนาขึ้นเองซึ่งมีชื่อว่า UCHA (Universal Data Characterization and Hierarchical Analytics) ซึ่งระบบUCHA นี้สามารถสรุปสถิติ สร้างกราฟและรายงานข้อมูลต่างๆให้โดยอัตโนมัติ ช่วยให้เห็นภาพรวมของสถานการณ์การบาดเจ็บได้ชัดเจน และเป็นปัจจุบัน

ปีงบประมาณ 2564 มีจำนวนผู้ป่วยที่รายงานทั้งหมด 869 คน ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 71.23 ผู้ป่วยส่วนใหญ่ได้รับบาดเจ็บจากน้ำร้อนลวกร้อยละ 42.47 รองลงมาได้รับบาดเจ็บจากไฟลวกร้อยละ 36.82 และบาดเจ็บจากกระแสไฟฟ้าร้อยละ 11.85 ผู้ป่วยส่วนใหญ่อยู่ในระดับความรุนแรงมากร้อยละ 62.48 โดยมีวันนอนเฉลี่ย 40.66 วัน และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อรายเท่ากับ 355,471.97 บาท อัตราการตายรวม ร้อยละ 5.52 อัตราตายสูงสุดพบในกลุ่มผู้ป่วยที่มีระดับความรุนแรงมาก ร้อยละ 8.47

คำสำคัญ: รายงานประจำปี 2564, ผู้ป่วยแผลไหม้, สถิติประจำปี

Epidemiological Report of Burn Patients in the Fiscal Year 2021

Community of Practice (CoP) Burn Nurses of Thailand

Abstract

In 2013, a Burn Nurse Network of Thailand was formed. The network consists of 20 member institutions from different hospitals affiliated to the Ministry of Public Health, the Ministry of Defense, the Ministry of University Affairs, the Thai Red Cross Society and Bangkok Medical Service Department. This network, led by Burn Unit Nopparat Rajathanee Hospital and named "Community of Practice (CoP) Burn Nurses in Thailand", operates based on the members' mutual goal to improve the optimal burn patient care in Thailand.

Based on their mutual goal, the network initiated a burn patient database project. Assistance and recommendations were provided by the then-advisor to the Department of Medicine, Ministry of Public Health, Mr Thaweethong Ko-anantakul, MD, who allowed the CoP burn nurses to use UCHA (Universal Data Characterization and Hierarchical Analytics), an on-line system that he himself had developed. UCHA had the capacity to perform statistical summarization and to automatically create graphs and generate reports. With that capacity, UCHA provided a clear and real-time data on the burn injury situation.

In the fiscal year 2021, 869 patients got burn injury. Majority were males, 71.23 %. Scalds were the most frequent cause, found in 42.47% of the patients, followed by flame burns (36.82%) and electrical burns (11.85%). Most of the patients (62.48%) suffered from severe injuries, and were hospitalized for an average period of 40.66 days, with an average medical cost of THB 355,471.97. Overall mortality rate was 5.52. The highest mortality rate was found amongst severe injuries patients, 8.47 %

Keyword: **Burn patient, Statistic, Annual Report 2021**

รายงานผู้ป่วยแผลไหม้ประจำปีงบประมาณ 2564 (1 ตุลาคม 2563- 30กันยายน 2564)

สรุปเป็นหมวดหมู่ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปจำแนกตามโรงพยาบาลและลักษณะการได้รับบาดเจ็บ

2. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วยแผลไหม้ จำแนกตามเพศและกลุ่มอายุ

3. ข้อมูลเกี่ยวกับการบาดเจ็บจากแผลไหม้ จำแนกตามประเภทของแผลไหม้ ระดับความรุนแรง

4. ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความรุนแรง ระยะวันนอนโรงพยาบาล และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล

5. ข้อมูลเกี่ยวกับการเสียชีวิต จำแนกตามระดับความรุนแรง

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยจำแนกตามโรงพยาบาล

โรงพยาบาล	จำนวน	ร้อยละ
มหาราชนครราชสีมา	122	14.04
นครพิงค์	100	11.51
อุดรธานี	97	11.16
สรรพสิทธิประสงค์	89	10.24
ราชบุรี	78	8.98
หาดใหญ่	69	7.94
นพรัตนราชธานี	57	6.56
ชลบุรี	42	4.83
ศิริราช	39	4.49
จุฬาลงกรณ์	25	2.88
สระบุรี	25	2.88
เจริญกรุงประชารักษ์	20	2.30
รามาธิบดี	18	2.07
มหาราชนครเชียงใหม่	18	2.07
ภูมิพลอดุลยเดช	17	1.95
สมเด็จพระบรมราชชนนี ณ ศรีราชา	17	1.95
สงขลานครินทร์	11	1.27
เชียงรายประชานุเคราะห์	11	1.27
ศรีนครินทร์	9	1.03
ตำรวจ	5	0.58
	869	**100.00**

จากแผนภูมิที่ 1 พบว่าจาก 20 โรงพยาบาลมีการรายงานจำนวนผู้ป่วยแผลไหม้ในปีงบประมาณ 2564 จำนวน 869 ราย โรงพยาบาลที่รายงานจำนวนผู้ป่วยแผลไหม้ที่รับไว้รักษาพยาบาลมากที่สุดคือโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมาร้อยละ 14.04 โรงพยาบาลนครพิงค์ ร้อยละ 11.51 รองลงมาคือและโรงพยาบาลอุดรธานีร้อยละ 11.16 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยจำแนกตามลักษณะการได้รับบาดเจ็บ

ลักษณะการได้รับบาดเจ็บ	จำนวน(ราย)	ร้อยละ
ในครัวเรือน	642	73.88
ในงาน/อาชีพ	164	18.87
จราจร	37	4.26
อุบัติภัย	18	2.07
อื่นๆ	8	0.92
รวม	**869**	**100.00**

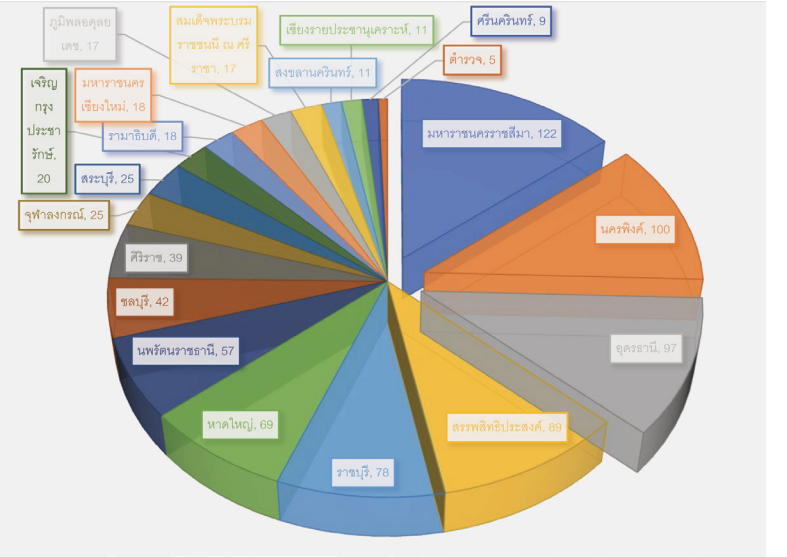

แผนภูมิที่ 1 จำนวนของผู้ป่วยจำแนกตามโรงพยาบาลที่มีการรายงานจำนวนผู้ป่วยแผลไหม้ในปีงบประมาณ 2564

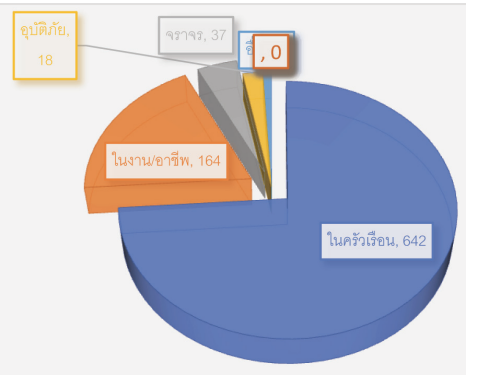

แผนภูมิที่ 2 จำนวนผู้ป่วยจำแนกตามลักษณะการได้รับบาดเจ็บของผู้ป่วยแผลไหม้

จากตารางที่ 2 และแผนภูมิที่ 2 พบว่าผู้ป่วยแผลไหม้ส่วนใหญ่ มีลักษณะการบาดเจ็บที่เกิดขึ้นในครัวเรือนมากที่สุดร้อยละ 73.88 รองลงมาเกิดในงานหรือขณะประกอบอาชีพ ร้อยละ 18.87 และจากการจราจร ร้อยละ 4.26 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วยแผลไหม้

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ชาย	619	71.23
หญิง	250	28.77
รวม	**869**	**100.00**

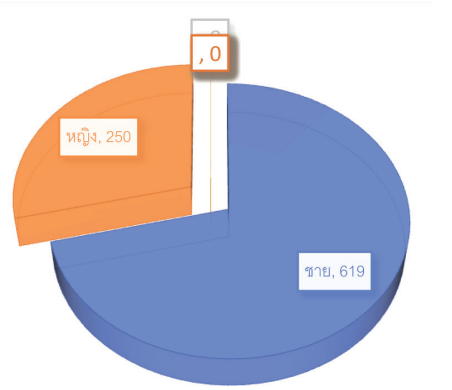

แผนภูมิที่ 3 จำนวนของผู้ป่วยแผลไหม้จำแนกตามเพศ

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยจำแนกตามกลุ่มอายุ

กลุ่มอายุ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
0-5	220	25.32
5-14	53	6.10
15-59	454	52.24
> 60	142	16.34
รวม	**869**	**100.00**

จากตารางและแผนภูมิที่ 3 และ 4 พบว่าผู้ป่วยแผลไหม้ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 71.23 และเพศหญิง ร้อยละ28.77 ผู้ป่วยแผลไหม้ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ 15-59ปี ร้อยละ52.24 รองลงมาเป็นกลุ่มอายุ 0-5ปี ร้อยละ 25.32และกลุ่มอายุ > 60 ปี ร้อยละ 16.34 ตามลำดับ

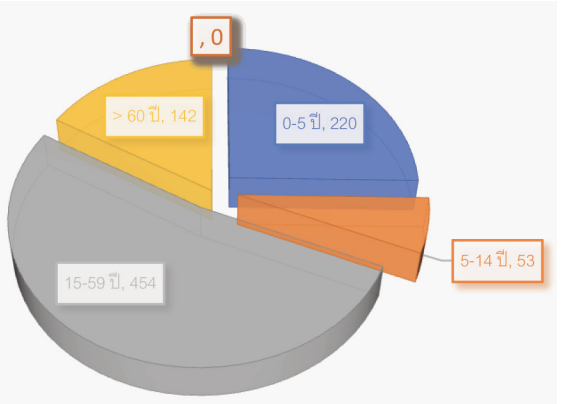

แผนภูมิที่ 4 จำนวนของผู้ป่วยแผลไหม้จำแนกตามกลุ่มอายุ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการบาดเจ็บ ประเภทของแผลไหม้ ระดับความรุนแรง ระยะวันนอนโรงพยาบาลและค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล

ตารางที่ 5 จำนวนของผู้ป่วยจำแนกประเภทของแผลไหม้

ประเภทของแผลไหม้	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
Scald	369	42.47
Flame	320	36.82
Electrical	103	11.85
Contact	48	5.52
Chemical	24	2.76
Other	5	0.58
รวม	**869**	**100.00**

จากตารางที่ 5 และแผนภูมิที่ 5 ประเภทของแผลไหม้ที่พบมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ บาดเจ็บจากน้ำร้อนลวก (Scald burn)ร้อยละ 42.47 รองลงมาบาดเจ็บจากไฟลวก (Flame burn) ร้อยละ 36.82และบาดเจ็บจากกระแสไฟฟ้า (Electrical burn) ร้อยละ 11.85

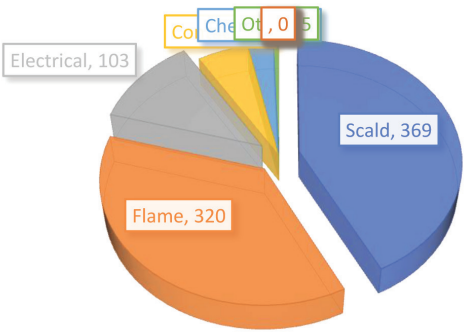

แผนภูมิที่ 5 จำนวนของผู้ป่วยจำแนกประเภทของแผลไหม้

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยจำแนกตามระดับความรุนแรง ระยะวันนอนเฉลี่ย และค่ารักษาพยาบาลเฉลี่ย

ระดับความรุนแรง	จำนวน (ร้อยละ)	ระยะวันนอนเฉลี่ย	ค่ารักษาพยาบาลเฉลี่ย
มาก (Major burn)	543 (62.48)	40.66	355,471.97
ปานกลาง (Moderate burn)	224 (25.78)	15.07	104,704.35
น้อย (minor burn)	102 (11.74)	4.71	21,121.83

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีระดับความรุนแรงมาก (major burn) ร้อยละ 62.48 มีระยะวันนอนเฉลี่ยเท่ากับ 40.66 วัน และค่ารักษาพยาบาลเฉลี่ยเท่ากับ 355,471.97 บาท ส่วนผู้ป่วยระดับความรุนแรงปานกลาง (moderate burn) พบร้อยละ 25.78 มีระยะวันนอนเฉลี่ยเท่ากับ 15.07 วัน และมีค่ารักษาพยาบาลเฉลี่ยเท่ากับ 104,704.35 บาท

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับการเสียชีวิต

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละผู้เสียชีวิตจำแนกตามระดับความรุนแรง

ระดับความรุนแรง	เสียชีวิต (คน)	จำนวนผู้ป่วยทั้งหมด (คน)	อัตราตาย (ร้อยละ)
รุนแรงมาก	46	543	8.47
รุนแรงปานกลาง	2	224	0.89
รุนแรงน้อย	0	102	0
รวม	**48**	**869**	**5.52**

จากตารางที่ 7 พบว่าผู้ป่วยแผลไหม้มีอัตราตายรวม ร้อยละ 5.52 โดยผู้ป่วยแผลไหม้ที่มีความรุนแรงระดับมาก (Major burn) มีอัตราตายร้อยละ 8.47 ความรุนแรงระดับปานกลาง (moderate burn) มีอัตราตายร้อยละ 0.89 ส่วนความรุนแรงระดับน้อย (minor burn) ไม่พบผู้ป่วยเสียชีวิต

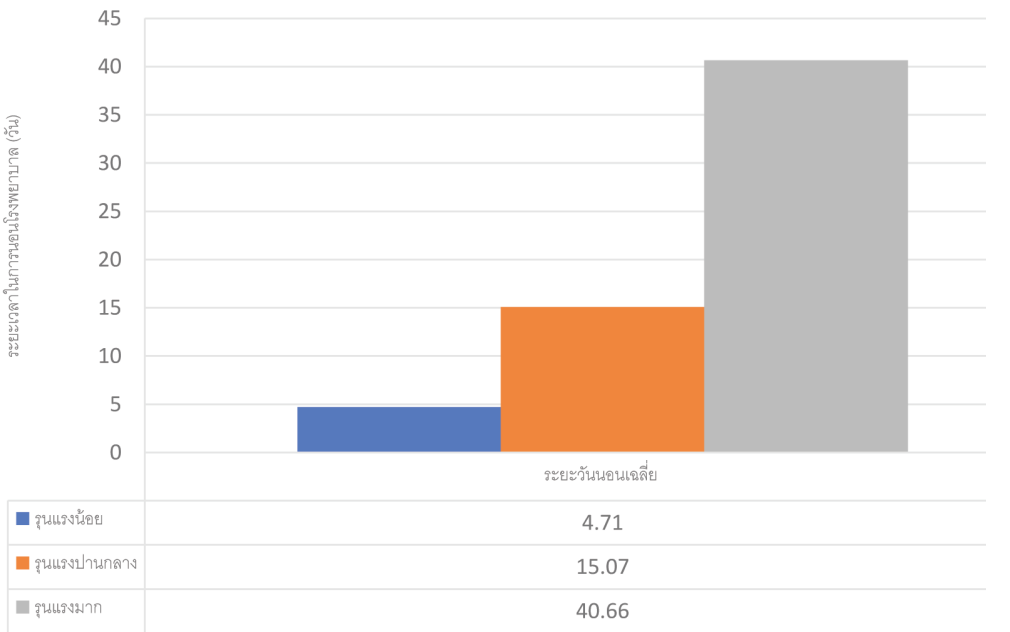

แผนภูมิที่ 6 จำนวนของผู้ป่วยจำแนกตาม ระดับความรุนแรง และระยะวันนอนเฉลี่ย

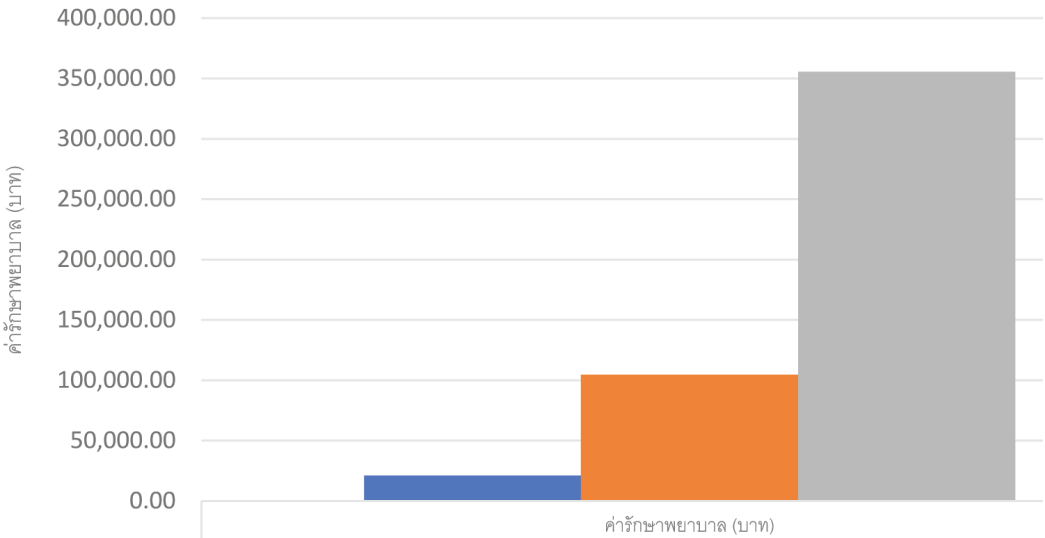

	ค่ารักษาพยาบาล (บาท)
รุนแรงน้อย	21,121.83
รุนแรงปานกลาง	104,704.35
รุนแรงมาก	355,471.97

แผนภูมิที่ 7 จำนวนของผู้ป่วยจำแนกตาม ระดับความรุนแรง และค่ารักษาพยาบาลเฉลี่ย

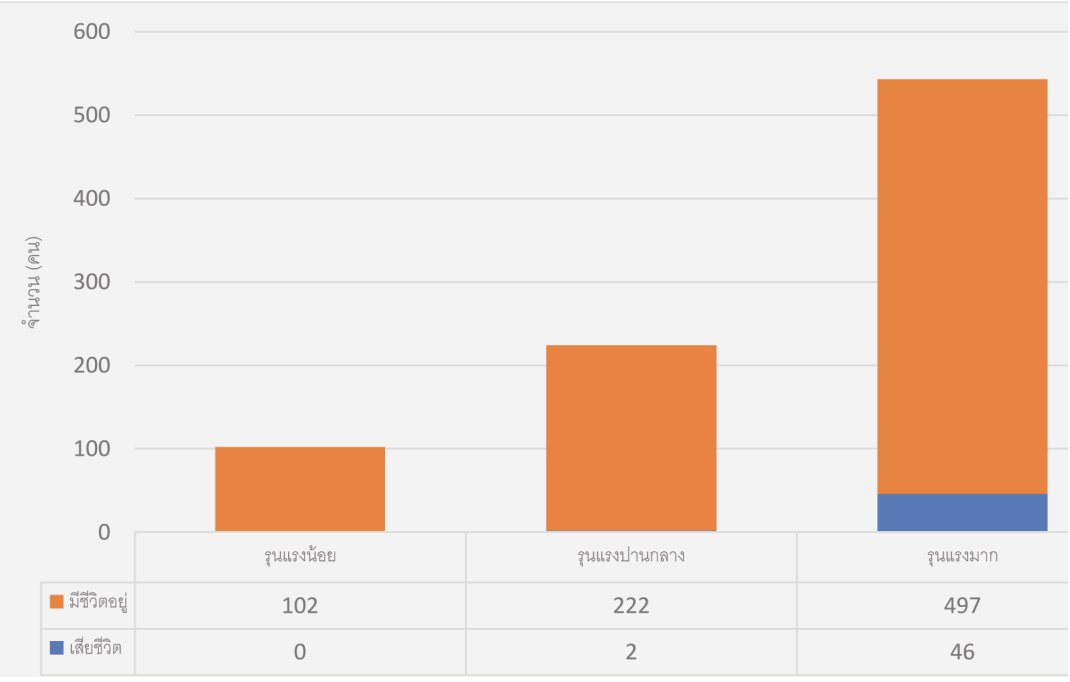

	รุนแรงน้อย	รุนแรงปานกลาง	รุนแรงมาก
มีชีวิตอยู่	102	222	497
เสียชีวิต	0	2	46

แผนภูมิที่ 8 จำนวนของผู้ป่วยจำแนกตาม ระดับความรุนแรง และจำนวนผู้เสียชีวิต

สรุป

ข้อมูลจาก 20 สถาบันประกอบด้วยโรงพยาบาลจากกระทรวงสาธารณสุข 10 โรงพยาบาล กระทรวงกลาโหม 2 โรงพยาบาล ทบวงมหาวิทยาลัย 5 โรงพยาบาล สภากาชาดไทย 2 โรงพยาบาล และสำนักการแพทย์กรุงเทพมหานคร 1 โรงพยาบาล มีการรายงานข้อมูลผู้ป่วยแผลไหม้ในปีงบประมาณ 2564 จำนวนผู้ป่วยทั้งหมดจำนวน 869ราย โรงพยาบาลที่รายงานจำนวนผู้ป่วยมากที่สุดคือ โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา ร้อยละ 14.04 รองลงมาคือโรงพยาบาลนครพิงค์ ร้อยละ 11.51 และโรงพยาบาลอุดรธานี ร้อยละ 11.16 ตามลำดับและลักษณะของการได้รับบาดเจ็บของผู้ป่วยแผลไหม้ส่วนใหญ่เกิดในครัวเรือนคิดเป็นร้อยละ 73.88 รองลงมาเกิดจากการทำงาน ร้อยละ 18.87 และการจราจร ร้อยละ 4.26

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วยแผลไหม้จำแนกตามเพศและกลุ่มอายุ พบว่า ผู้ป่วยแผลไหม้ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 71.23 และเพศหญิง ร้อยละ 28.77 ผู้ป่วยแผลไหม้ส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ 15-59 ปี ร้อยละ 52.24 รองลงมาเป็นกลุ่มอายุ 0-5 ปี ร้อยละ 25.32และกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 16.34

ข้อมูลเกี่ยวกับการบาดเจ็บจากแผลไหม้ จำแนกตามประเภทของแผลไหม้ ระดับความรุนแรง ระยะวันนอนโรงพยาบาลและค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล พบว่าผู้ป่วยแผลไหม้ส่วนใหญ่ได้รับบาดเจ็บจากน้ำร้อนลวกร้อยละ 42.47 รองลงมาได้รับบาดเจ็บจาก ไฟลวก ร้อยละ 36.82 และจากกระแสไฟฟ้าร้อยละ 11.85 ผู้ป่วยที่มีระดับความรุนแรงมากร้อยละ 62.48 มีวันนอนโรงพยาบาลเฉลี่ยเท่ากับ 40.66 วัน ค่ารักษาพยาบาลเฉลี่ยต่อรายเท่ากับ355,471.97 บาท ส่วนผู้ป่วยที่มีความรุนแรงปานกลางคิดเป็นร้อยละ 25.78 มีจำนวนวันนอนโรงพยาบาลเฉลี่ยเท่ากับ 15.07 วัน ค่ารักษาพยาบาลเฉลี่ยต่อรายเท่ากับ 104,704.35 บาท ผู้ป่วยที่มีความรุนแรงน้อย ร้อยละ 11.74 คิดเป็นจำนวนวันนอนโรงพยาบาลเฉลี่ยเท่ากับ 4.71 วัน ค่ารักษาพยาบาลเฉลี่ยต่อรายเท่ากับมีค่าเท่ากับ 21,121.83บาท

ข้อมูลเกี่ยวกับการเสียชีวิต จำแนกตาม ระดับความรุนแรง พบว่า ผู้ป่วยแผลไหม้มีอัตราตายรวมร้อยละ 5.52 โดยผู้ป่วยที่มีความรุนแรงระดับมาก มีอัตราตาย ร้อยละ 8.47 ผู้ป่วยที่มีความรุนแรงระดับปานกลาง มีอัตราตาย ร้อยละ 0.89

รายชื่อคณะทำงาน ปีงบประมาณ 2564

1. พว.ภีรพร คำพิมูล	โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี *ประธาน*
2. พว. อชิรญา สุกิน	โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี *เลขานุการ*
3. ดร.นภดล คำเติม	โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์
4. พว.ปรียาวดี เทพมุสิก	โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์
5. พว.กมลศรี จุมพล	โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์
6. พว.อัญชัญ เกตุเมฆ	โรงพยาบาลศิริราช
7. พว.ณัฏฐศรัณย์ ชิ้มเกษม	โรงพยาบาลราชบุรี
8. พว.เกสิณี เจนวิถีสุข	โรงพยาบาลราชบุรี
9. พว.ทิพย์วดี สิกพันธ์	โรงพยาบาลหาดใหญ่
10. พว.บุศรา สดสุชาติ	โรงพยาบาลชลบุรี
11. พว.นิตยา โชคทวีพาณิชย์	โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
12. พว.นภาพร สุบงกช	โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
13. พว.กานดา อิ่มสงวน	โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่
14. พว.จุฑาทิพย์ พุ่มไม้	โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่
15. พว.มณีรัตน์ ศรีแก้ว	โรงพยาบาลอุดรธานี
16. พว.อุทัย ชาวค้อ	โรงพยาบาลอุดรธานี
17. พว. อัญชลีย์ พรหมฮวบ	โรงพยาบาลสมเด็จพระบรมราชเทวี ณ ศรีราชา
18. พว.ศรารัตน์ เชื้อศิริ	โรงพยาบาลศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
19. พว.จินตนา ประสานศักดิ์	โรงพยาบาลศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
20. พว.สิริพร พึ่งบุญ	โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์
21. พว.ศกุนตรา จันท์ภิรมณ์	โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์
22. พว. พิมผกา คงสกุล	โรงพยาบาลสมุทรสาคร
23. พว.ปณิดา พรหมเขียว	โรงพยาบาลรามาธิบดี
24. พว.พงษ์สกรณ์ วังตะพันธุ์	โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์
25. พว.รัตนาพร ช่างปัด	โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์
26. พว.มัญฑิตา ระวีกุล	โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์
27. นต.หญิงธิดารัตน์ นวยชัย	โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช
28. พว.เชาวฤทธิ์ อรุณเลิศศิริ	โรงพยาบาลสระบุรี
29. พว.จันทร์จิรา เปียงเจริญ	โรงพยาบาลนครพิงค์ จ.เชียงใหม่
30. พ.ต.ท.หญิงปิยะนาฏ คำสุวรรณ	โรงพยาบาลตำรวจ

กองบรรณาธิการ

รศ.นพ. อภิชัย อังสพัทธ์
ผศ.พญ.กุสุมา ชินอรุณชัย
พญ.อังคณา ตันวัฒนากูล
พว. ภีรพร คำพิมูล
พว. อชิรญา สุกิน
พว. นภาพร สุบงกช
พว.ศิริลักษณ์ กุลลวะนิธีวัฒน์